

Kuntavastinrahoitus: Osallistu ja Osaa -hanke

Kaustisen seutukunnan johtoryhmä 24.03.2026 § 15
19/00.01.05/2026

Valmistelija

kehittämisjohtaja Petri Jylhä, p. 050 551 3030

Mello ry hakee Kaustisen seutukunnalta kuntavastinrahoitusta Osallistu ja Osaa -hankkeelle yhteensä 33.811 euroa vuosille 2026-2027.

Hankkeen tavoitteena on mielenterveyden haasteiden kanssa elävien, pitkäaikaistyöttömien, yksinäisten sekä kohtaamisia kaipaavien ja toiminnan itselleen sopivaksi kokevien osallisuuden, elämänhallinnan, hyvinvoinnin ja työllistymismahdollisuuksien vahvistaminen matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminnan, vertaisryhmätoiminnan ja digi-tuen avulla.

Hankeen tarkoituksena on kehittää ja käynnistää matalankynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa ja vertaisryhmätoimintaa Keski-Pohjanmaan maakunnan reuna-alueilla Lestijokilaaksossa ja Perhonjokilaaksossa. Hankkeen tarkoituksena on myös lisätä osallistujien digitaalista osallisuutta yhteiskunnassa digiopastuksella sekä työelämävalmiuksia työnhakupajoilla ja -ohjauksella.

Tavoitteet:

Tavoite 1: Kohderyhmien kokemus osallisuudesta lisääntyy, yksinäisyyden tunne vähenee ja mielenterveysongelmat eivät pahene tai jäävät synty-mättä. Toimintaan osallistujien hyvinvointi, elämänhallinta, työelämävalmiudet ja usko omiin voimavaroihin lisääntyy ja näin myös työllistymismahdollisuudet paranevat.

Tavoite 2: Kohderyhmien osallisuus ja yhdenvertaisuus digiyhteiskunnassa lisääntyy ja näin eriarvoisuus vähenee.

Tavoite 3: Alueen väestön tiedon lisääminen mielenterveyteen, yksinäisyyteen ja pitkäaikaistyöttömyyteen liittyvistä aiheista ja niiden esille tuominen ja näiden tiimoilta näkyvillä olo. Tämä vähentää mielenterveyskuntoutujiin ja pitkäaikaistyöttömiin kohdistuvia ennakkoluuloja ja lisää näin myös heidän mahdollisuuksiaan työllistyä.

Toiminnan tavoitteet on valittu siten, että ne lisäävät osallisuutta ja hyvinvointia sekä vähentävät eriarvoisuutta ja ennakkoluuloja. Hankkeen toiminta on suunniteltu siten, että se antaa osallistujille kokemuksen yhteisöön kuulumisesta, kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta sekä taitoja vaikuttaa omaan elämään ja työllistymismahdollisuuksiin.

Hanke tuo alueelle kaikille avointa matalankynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa, jollaista alueella ei tällä hetkellä ole. Sen uutuusarvona alueella on matalankynnyksen avoin toiminta, jossa osallistujilla on aidot mahdollisuudet vaikuttaa toimintaan ja sen sisältöihin. Ja näin lisätä omaa osallisuutta ja taitoja vaikuttaa omaan elämään ja sen mielekkyyteen. Hanke tukee matalalla kynnyksellä osallistujien työelämätaitojen kehittymistä mahdollistaen voimavaralähtöisesti arjenhallintataitojen sekä sosiaalisten ja työelämätaitojen harjoittelun ja kohdennetusti esim. cv- ja työnhakupajat.

Toimenpiteet:

1. Kohtaamispaikkatoiminnan käynnistämisen suunnittelu
Hanketyöntekijät järjestävät suunnittelutilaisuuksia Vetelissä ja Kannuksessa yhdistyksen vuokraamissa tiloissa kutsumalla kohderyhmää ja toiminnasta kiinnostuneita suunnittelemaan yhdessä

alusta asti kohtaamispaikkatoimintaa. Suunnittelutilaisuuksia järjestetään myös alueen muissa kunnissa, jotta kaikkien kuntien kohderyhmäläiset pääsevät suunnittelemaan toimintaa heti alusta asti.

2. Kohderyhmän tavoittaminen

Hanketyöntekijät tiedottavat viestintäasiantuntijan tuella säännöllisesti hankeen toiminnasta lehti-ilmoituksella, kuntatiedotteissa, sosiaalisessa mediassa ja yhteistyötahojen kautta sähköpostitiedotteilla, käyvät esittelemässä hanketta eri yhteistyötahoille ja erilaisissa tilaisuuksissa sekä jakavat hankkeen esitettä laajasti.

3. Kohtaamispaikkatoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen

Hanketyöntekijät suunnittelevat suunnittelutilaisuuksien pohjalta kohtaamispaikkatoiminnan aloituksen. Se tapahtuu yhdistyksen vuokraamissa tiloissa noin kuukauden kuluttua hanketyöntekijöiden aloitettua työt. Fyysiset kohtaamispaikat sijaitsevat Vetelissä ja Kannuksessa, toiminta on avointa myös Kaustisen, Halsuan, Perhon, Lestijärven ja Toholammin asukkaille sekä etäryhmät kaikille alueen kohderyhmäläisille. Tärkeimpiä elementtejä toiminnassa ovat osallisuus, vertaistuki ja matalakynnys sekä vapaaehtoisuus. Toiminta koostuu vapaamuotoisesta yhdessä olostä, jutustelusta, kahittelusta, hanketyöntekijöiden ja/tai vertaisten ohjaamista harrasteryhmistä (esim. liikuntaa, keskustelua, kädentaitoja, musiikkia, tietovisaa, hyvinvoinnin edistämistä, asiantuntijoiden säännöllisistä infoista (esim. hammashoito, kela-asiointi, työllistyminen, taloudenhallinta jne.) ja yhdessä suunnitellusta toiminnasta esim. retkistä, pelailusta yms. Hanketyöntekijät tukevat hankkeeseen osallistuvia henkilöitä arjenhallinnassa löytämään omat voimavaransa ja toimimaan itse ohjaamalla ja neuvomalla heitä hyvinvointiin, taloudenhallintaan, asiointiin, työllistymiseen ja muihin asioihin liittyvissä haasteissa. Toimintaan osallistuvat pääsevät vaikuttamaan toiminnan sisältöön ja sitä kehitetään koko ajan heidän toiveidensa ja tarpeidensa pohjalta.

4. Vertaisohjaajakoulutukset ja harrasteryhmien veto

Hanketyöntekijät järjestävät ensimmäisen vuoden syksyllä vertaisohjaajuudesta kiinnostuneille osallistujille vertaisohjaajakoulutuksen hyödyntäen alkujaan sosped. säätiön vertaisohjaajakoulutuksen sisällöistä yhdistyksellä kehitettyä vertaisohjaajakoulutusta. Jatkossa koulutus järjestetään aina, kun osallistujia on ilmoittautunut siihen tarpeeksi.

5. Etävertaisryhmätoiminnan kehittäminen

Hanketyöntekijät käynnistävät Teams-yhteydellä toimivan etävertaisryhmän. Etävertaisryhmään voi osallistua koko hankkeen alueelta. Etäryhmään markkinoidaan sellaisille osallistujille, jotka eivät syystä tai toisesta (esim. etäisyys, huonot kulkuyhteydet, perhetilanne) pääse osallistumaan matalankynnyksen toimintaan paikanpäällä.

6. Digituki

Järjestetyllä digituella on mahdollista saada opastusta oman digilaitteen käyttöön, jos sellainen on, mutta ei osaamista sen käyttämiseen. Toiminta tarjoaa mahdollisuuden saada digitukea myös etäyhteydellä esim. puhelimitse, viesteillä tai teamsilla. Henkilökohtainen opastus sekä puhelin/muu etätukimahdollisuus digilaitteiden käyttöön tapahtuu kohtaamispaikkatoimintojen yhteydessä ja tässä tullaan hyödyntämään myös vertaisohjaajia, kun toiminta saadaan käynnistettyä. Jos kävijällä ei ole omaa laitetta, voi hän harjoitella digilaitteen käyttöä hankkeen laitteella. Vertaisohjaajat koulutetaan digitukeen vertaisohjaajakoulutuksen täydennysosalla. Digituessa voi olla myös vapaaehtoisia

digitukihenkilöitä, joille hanke mahdollistaa vapaaehtoisoulutuksen ja tuen vapaaehtoistyöhön. Myös digiasioissa on mahdollista järjestää vertaisryhmiä livenä ja etänä vertaisohjaajan ohjaamana hanketyöntekijän tuella.

Kohderyhmiltä tulleen palautteen perusteella tällaista toimintaa kaivataan näille alueille. Samaa palautetta on tullut myös näiden kohderyhmien kanssa työskenteleviltä tahoilta. Yhdistyksen aikaisemman kokemuksen mukaan (kohtaamispaikkatoimintaa Kokkolassa yli 20 vuotta) matalankynnyksen toimintaa sitoudutaan hyvin, kun osallistujat saavat itse olla suunnittelemassa ja vaikuttamassa toimintaan ja sisältöihin.

Rahoitussuunn.	2026	2027	Yhteensä	%-os
EU/valtio	139 339	143 530	282 869	80,00
Kuntien rah	26 126	26 912	53 038	15,00
-Kannus	6 793	6 997	13 790	3,90
-Kase	16 655	17 156	33 811	9,56
-Perho	2 678	2 759	5 437	1,54
Yks.rah., omarah. Mello ry	8 709	8 971	17 680	5,00
Yhteensä	174 174	179 413	353 587	100

Hakijan esitys kuntarahoituksen jakoperusteesta:

Kuntarahoitus on jaettu kuntien kesken siten, että 50 % kuntarahoituksesta on jaettu kuntien kesken kunnan asukasluvun mukaan. Toinen 50 % kuntarahoituksesta on jaettu kunnan etäisyyden mukaan fyysisestä kohtaamispaikasta. Tämä jako on tehty seuraavin prosentein: Kannus ja Veteli 25 %, Kaustinen 15 %, Halsua ja Toholampi molemmat 10 % sekä Lestijärvi ja Perho molemmat 7,5 %.

Esittelijä

kehittämisohtaja Petri Jylhä

Päätösehdotus

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Muutettu päätösehdotus:

Kokouksessa käydyn keskustelun perusteella Johtoryhmä päättää, että Kaustisen seutukunta ei osallistu hankkeen kuntavastinrahoitukseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.